

Europees burgerpanel over voedselverspilling

Sessie 1

16.12.2022-18.12.2022

European Citizens Panel
food waste
Have Your Say

#FoodWasteEU

1. Overzicht

Het Europees burgerpanel over voedselverspilling bestaat uit 150 willekeurig geselecteerde burgers en komt bijeen voor drie sessies. De eerste sessie vond plaats op 16, 17 en 18 december 2022 in Brussel en ging in op het onderwerp en de context van het panel. De burgers konden elkaar leren kennen en vernamen meer over de regels voor constructieve discussies. Daarna zijn zij dieper ingegaan op het probleem en de uitdaging van voedselverspilling in Europa. Met de hulp van vertegenwoordigers van de Europese Commissie en externe sprekers hebben burgers een beter inzicht gekregen in de actievormen en maatregelen waarmee voedselverspilling kan worden tegengegaan. Ook obstakels, pijnpunten en dilemma's en de voordelen en kansen die zich op dat gebied aandienen, hebben aandacht gekregen. In de eerste sessie was het de bedoeling te brainstormen en de mogelijke vormen van aanpak te groeperen in clusters zodat de burgers de meest veelbelovende acties verder kunnen bespreken op de komende sessies.

Dag 1 (vrijdag)

Op vrijdag werden de burgers verwelkomd door de gespreksleiders en de vertegenwoordigers van de Europese Commissie: directeur-generaal Pia Ahrenkilde Hansen, vicevoorzitter van de Europese Commissie Dubravka Šuica en commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid Stella Kyriakides. Zij wezen op het belang van het burgerpanel en de rol van de EU bij het aanpakken van voedselverspilling. Samen met de gespreksleiders doorliepen de burgers de agenda van de eerste sessie en van de volgende sessies. Na enkele spelletjes om het ijs te breken was er een korte online-enquête om burgers in te wijden in het thema voedselverspilling. Ter voorbereiding van de volgende discussies onder de burgers gaf Gaëtane Ricard-Nihoul, adjunct-eenheidshoofd, eenheid Burgerdialogen, directoraat-generaal Communicatie, Europese Commissie, een korte introductie over de EU-organen en over het besluitvormings- en wetgevingsproces. Daarna gaf Anne-Laure Gassin, teamleider, eenheid "Van boer tot bord"-strategie, directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid van de Europese Commissie, een uitvoerige toelichting over het thema voedselverspilling. Het onderwerp werd verder behandeld door Gyula Kasza, coördinator van Maradék Nélkül (Project Wasteless), het nationale programma voor de preventie van voedselverspilling van Hongarije, en geassocieerd hoogleraar aan de universiteit voor diergeneeskunde van Hongarije, en door Toine Timmermans, programmamanager Duurzame Voedselketens aan de Universiteit van Wageningen. Er ging veel aandacht naar de volgende vragen: 1. Wat is de uitdaging, en 2. Wat kunnen we doen? Daarnaast werd in een panel van diverse deskundigen en mensen uit de praktijk in de publieke en de privésector een aantal standpunten gepresenteerd over het thema voedselverspilling (waaronder de voedselvoorzieningsketen, de onderzoeksgemeenschap en ngo's). Via een online-enquête konden burgers voortdurend vragen stellen die het hele weekend werden beantwoord door deskundigen van het kennis- en informatiecentrum (KIC).

Dag 2 (zaterdag)

Op zaterdag werkten burgers in twaalf parallelle werkgroepen die simultaan werden getolkt en geleid door ervaren moderatoren. De groepen verwerkten hun inhoud in meertalige spreadsheets die met andere groepen werden gekoppeld. Tijdens het eerste dagdeel vonden groepsdiscussies plaats over EU-waarden, voedsel en voedselverspilling in het algemeen. Vervolgens handelden de besprekingen over mogelijke oplossingen en ideeën om voedselverspilling terug te dringen en daarin prioriteiten te bepalen. Elke groep koos zijn vijf beste ideeën en actievormen om voedselverspilling tegen te gaan. Vervolgens werd aan de burgers gevraagd de gekozen actievormen van andere groepen aan hun eigen ideeën te koppelen en zo te komen tot een bundeling van alle 60 ideeën en actievormen die eerder als

prioriteit waren aangewezen. Tijdens het laatste dagdeel kreeg elke groep een van de eerder aangewezen clusters toegewezen. Dan werd de burgers gevraagd de clusters te voorzien van een omschrijving en deze te bespreken. De clusters werden aangevuld met bijkomende ideeën en er werd gezocht naar de juiste motivering om het belang van deze cluster te onderstrepen. Het was de bedoeling dat de burgers hun eigen inbreng en betrokkenheid konden delen en dat iedereen de kans kreeg om zijn eigen mening over het onderwerp te geven. Aan het eind van de dag werden de definitief afgewerkte clusters automatisch in alle officiële EU-talen vertaald zodat de burgers over een tekst in hun eigen taal konden beschikken.

Dag 3 (vrijdag)

Op zondagochtend, aan het begin van de plenaire vergadering, ontvingen de deelnemers de clusters in hun eigen taal. Voor elke werkgroep was er een spreker die de clusters en de motivering daarvoor presenteerde. De burgers werden vervolgens uitgenodigd om de clusters in een “open forum” te rangschikken naar prioriteit: op 10 posters werden de clusters weergegeven met de naam die de werkgroepen eraan hadden gegeven. Elke burger kreeg vijf punten die hij of zij aan zijn of haar favoriete cluster op de affiches kon toekennen. Na een koffiepauze werd een vragenuurtje gehouden om een antwoord te geven op nog openstaande en vaak terugkerende vragen die tijdens het weekend waren opgedoken. Ook spontane vragen van de plenaire vergadering kregen een antwoord. Daarna werd de rangschikking van clusters voorgesteld. Die rangschikking, samen met de nodige informatie, dient voor de volgende sessie, die virtueel zal plaatsvinden. Slotopmerkingen en het afscheidsword kwamen van Richard Kühnel, directeur, Vertegenwoordiging & Communicatie in de lidstaten, Europese Commissie.

2. Korte agenda

Vrijdag 16 december PLENAIRE	
02.00pm – 02.15pm	Welkomstwoord door de Europese Commissie
02.15pm – 03.30pm	Kennismaking, input over EU-instellingen en -wetgeving en rol van burgers in dit proces.
03.30pm – 04.00pm	Koffiepauze
04.00pm – 06.00pm	Introductie over voedselverspilling en waardeketen, gemodereerde paneldiscussie over maatregelen ter vermindering van voedselverspilling met verschillende belanghebbenden, organisatorische kwesties.
Zaterdag 17 december WERKGROEPEN	
09.00am – 10.30am	Wie bent u en wat is belangrijk voor u? Kennismaking, bespreking van persoonlijke waarden, gedachteswisseling over eetgewoonten (en verspilling van voedsel)
10.30am – 11.00am	Koffiepauze
11.00am – 01.00pm	Hoe kunnen we voedselverspilling tegengaan en welke oplossingen lijken het belangrijkste? Bespreking van verschillende actievormen en maatregelen, brainstorming, prioriteiten
01.15pm – 02.15pm	Lunchpauze

02.30pm – 04.00pm	Welke ideeën van andere groepen zijn vergelijkbaar met onze eigen ideeën? Actievormen koppelen aan die van andere werkgroepen (verbinden en clusteren)
04.00pm – 04.30pm	Koffiepauze
04.30pm – 06.00pm	Hoe kunnen we soortgelijke ideeën omschrijven en waarom zijn ze belangrijk om voedselverspilling tegen te gaan? Werken met clusters van actievormen en omschrijving daarvan (categorisering)

Zondag 18 december PLENAIRE	
09.00am – 10.45am	Wat is het resultaat van de werkgroepen? Presentatie van clusters, open forum, prioriteitsbepaling van clusters
10.45am – 11.15am	Koffiepauze
11.15am – 01.00pm	Wat hebben we dit weekend geleerd en wat komt er nu? Antwoorden op belangrijke vragen

3. Lijst van betrokken deskundigen

Tijdens de eerste sessie namen de volgende deskundigen deel:

Deskundigen van de Europese Commissie:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, *adjunct-eenheidshoofd, eenheid Burgerdialogen, directoraat-generaal Communicatie, Europese Commissie*
2. **Anne-Laure Gassin**, *teamleider, “Van boer tot bord”-strategie, directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid, Europese Commissie*

Externe deskundigen en praktijkmensen:

1. **Toine Timmermans**, *programmamanager duurzame voedselketens aan de Universiteit van Wageningen*
2. **Victor De Meester**, *milieucoördinator bij Colruyt Group*
3. **Betty Chang**, *leidinggevende voor onderzoeksgebied bij de Europese Raad voor voedselinformatie*
4. **Thomas Candéal**, *projectmanager bij de International Food Waste Coalition*
5. **Maiwenn L’Hoir**, *projectmanager voor de bestrijding van voedselverspilling en voedselonzeekerheid — duurzaam voedsel, Ministère de l’Agriculture et de la Souveraineté alimentaire, Frankrijk*
6. **Gyula Kasza**, *coördinator van Maradék Nélkül (project Wasteless), nationaal programma voor preventie van voedselverspilling van Hongarije; geassocieerd hoogleraar aan de universiteit voor diergeneeskunde, Hongarije*
7. **Bruno Menne**, *senior beleidsadviseur voedselveiligheid, consumentenvoorlichting, diervoeding en diervoeder, kwaliteitsborging bij COPA COGECA*
8. **Angela Frigo**, *secretaris-generaal van de Europese Federatie van Voedselbanken*

4. Clusters zoals omschreven door burgers

De resultaten van de werkgroepen werden gegroepeerd in 10 clusters. Tijdens het open forum werden volgens deze prioriteit gerangschikt (alle geclusterde resultaten zijn te vinden in bijlage 1: Geclusterde resultaten):

1. C6: Lokale landbouwers en kleine producenten: een haalbare oplossing voor voedselverspilling?
2. C2: Informatie en bewustmaking
3. C3: "Proef het voedselafval": een campagne tegen voedselverspilling
4. C10: Delen, niet verspillen! /Delen is besparen / Een solidariteitsverbond voor eerlijke toegang tot voedsel om verspilling te voorkomen
5. C8: Omschrijving: Informatie over minder afval
6. C1: Grootte van menu's en gebruik van etensresten
7. C7: Initiatieven van supermarkten en de distributieketen om voedselverspilling te melden en te voorkomen
8. C9: Kwaliteit en kwantiteit van informatie over voedselverspilling in de waardeketen
9. C5: Stimulansen om voedselverspilling door bedrijven terug te dringen
10. C4: Mogelijkheden voor alle betrokken deelnemers om invloed uit te oefenen op het Europese voedselbeleid

5. Opnamen van plenaire zittingen

16.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

18.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>